

A cigánycsuk az év madara

NÉGY ÉVTIZEDE FUTÓ PROGRAM AZ ÉV MADARA VÁLASZTÁS, AMIT A MAGYAR MADÁRTANI EGYESÜLET SZERVEZ. AZ IDÉN EGY VERÉBMÉRETŰ MADÁR, A CIGÁNYCSUK LETT A NYERTES AZ INTERNETES SZAVAZÁSON.

A három jelölt a cigánycsuk mellett a kis őrgébics és a sordély volt. Mindegyik a mezőgazdasági területek madara, vagyis bizonyos mértékig képesek alkalmazkodni az üzemi műveléshez, de állományuk erősen csökken.

A szavazáson győztes cigánycsuk vagy cigány csaláncsúcs (*Saxicola rubicola*) a mezei verébnél kicsit kisebb madár. A nászruhás hím feje, torka és háta fekete, begye és melle rozsdavörös, széles nyakfoltja, keskeny szárnycsíkja és farkcsíkja fehér. A tojó színe visszafogottabb, feje és háta barna, begye és a melle halvány rózsaszínes, a nyak fehér foltja elmosódott. Apró rovarokkal, pókokkal, hernyókkal táplálkozik, a bokrok, kórószálak csúcsáról vagy kerítésről figyelni környezetét (innen ered a közismertebb csaláncsúcs név); többnyire a talajon fogja meg zsákmányát.

A sík, domb- és hegyvidékek nyílt, gázos-bokros területein él, a zárt erdőkből és a monokultúras agrártájából hiányzik. Költési időszaka áprilistól augusztusig tart. Évente 2 fészekaljat nevel, száraz növényi szálakból álló fészket a tojó a talajra, fűcsomó tövébe rakja. Egy fészekalj 4-7 halványkék, rozsdabarna foltos tojásból áll, ezeken csakis a tojó kotlik. A fiókákat mindkét szülő eteti. A fiatal madarak 14-16 nap múlva repülnek ki. Magyarországon rendszeres fészkelő, márciustól októberig tartózkodik a térségben, a telet az európai és észak-afrikai mediterrán vidékeken tölti. Alkalmanként áttelel.

Tavasszal az első példányok korán, február végén és márciusban megérkeznek.

A Magyar Madártani Egyesület közleménye szerint a hazai állomány az utóbbi két évtizedben a felére csökkent, napjainkban 195-210 ezer párra

tehető. Magyarországon védett, természetvédelmi értéke 25 ezer forint. Megfogyatkozása hátterében az intenzív nagyüzemi mezőgazdaság, a gázos-bokros élőhelyek megszűnése, beszántása, továbbá a növényvédők szerek okozta táplálékhiány áll. A nagyüzemi vegyszerhasználat ugyanis

Magas növények szárán, kerítésen ülve figyelni környezetét a cigány csaláncsúcs

rengeteg ízeltlábú és talajban élő gerinctelen fajt pusztít el, velük pedig a teljes tápláléklánc szegényedik.

Annak érdekében, hogy ez a folyamat megállítható és megfordítható legyen, elsősorban a nagyüzemi mezőgazdaság gyakorlatán kell változtatni. Olyan természetkímélő gazdálkodási módszereket kell szélesebb körben alkalmazni, mint a szegélyélőhelyek meghagyása, és területük növelése a mezőgazdasági táblák szegélyének kezeletlen meghagyásával, a gyepek és gázosok égetésének további tiltásával, valamint aktív telepítéssel vegyes növényzetű, virágzó szegélyek létrehozása a rovarok életterének bővítésére.

H. Cs.

VAKCINAINFÓ

Regisztráljon a koronavírus elleni oltásra:

vakcinainfo.gov.hu

Az oltás önkéntes és ingyenes. Amennyiben szeretné beoltatni magát, regisztráljon most, és értesüljön elsőként a vakcinával kapcsolatos információkról és teendőkről!

MINDEN ÉLET SZÁMÍT

Készült Magyarország Kormánya megbízásából.